

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 129/2014-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 19. marca 2014 predbežne prerokoval sťažnosť P. T., zastúpeného advokátkou JUDr. Adriánou Kmecovou, Moldavská cesta 6, Košice vo veci namietaného porušenia základných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 24 D/522/2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť P. T. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. novembra 2013 doručená sťažnosť P. T. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie základných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a na prerokovanie veci bez

zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 24 D/522/2011.

2. Sťažovateľ v sťažnosti uviedol: „... ako navrhovateľ inicioval... konanie o novoobjavenom majetku po svojom zosnulom otcovi... Toto konanie je vedené na Okresnom súde Košice I pod spisovou značkou 24 D/522/2011. Súd od začatia konania, t. j. odo dňa 28. 11. 2011, až doposiaľ, urobil iba dva úkony. Dňa 24. 4. 2012 vyzval sťažovateľa ako navrhovateľa na zaplatenie súdneho poplatku za návrh a dňa 29. 11. 2012 vydal poverenie pre súdneho komisára JUDr. Drgoňu na prejednanie novoobjaveného majetku.“

Sťažovateľ podal sťažnosť na prietahy predsedovi okresného súdu 27. decembra 2012, ktorý v odpovedi uviedol, že „... sťažnosť dôvodná, spis nebol ku dnešnému dňu postúpený súdnemu komisárovi, nakoľko pôvodný dedičský spis, sp. zn.: D 1417/84 sa zapožičiavaním z archívu pre potreby informačnej kancelárie v novembri 2011 stratil a predseda Okresného súdu Košice I uložil zodpovedným súdnym úradníkom vykonať dôslednú kontrolu pohybu spisu a v prípade, ak sa spis nenájde, okamžite začať s rekonštrukciou spisu, aby bolo možné čo najskôr pokračovať v začatom konaní o znovuobjavenom majetku...“.

3. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd vydal nález tohto znenia:

„Základné právo P. T... na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR porušené bolo.

Základné právo P. T... v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov porušené bolo.

Základné právo P. T... aby jeho vec bola v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom podľa čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd porušené bolo.“

Sťažovateľ zároveň uplatnil náhradu primeraného finančného zadost'učinenia v sume 1 000 € a náhradu trov právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom.

II.

4. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

5. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

6. Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa, že postupom okresného súdu došlo k porušeniu jeho základných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

7. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom stanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý

má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

8. Ústavný súd zo sťažnosti a z jej príloh došiel k záveru, že sťažnosť je potrebné odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodov nesplnenia zákonom predpísaných náležitostí (body 9 až 14) a zjavnej neopodstatnenosti (body 15 a ďalšie).

9. Podľa § 20 ods. 1 a 3 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone.

10. Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že v sťažnosti je oddelený petit od jej ostatných častí. Ústavný súd je podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný návrhom na začatie konania. Viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovateľ domáhal. Ústavný súd môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05).

11. Ústavný súd zdôrazňuje, že viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania i ostatnými požadovanými zákonnými náležitosťami osobitne platí v prípadoch, v ktorých osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd sú zastúpené advokátom. Z uvedeného vyplýva, že ústavný súd má v ústave a v zákone o ústavnom súde presne definované právomoci, uplatnenie ktorých je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde). Až na výnimky, ktoré v danej veci nie sú relevantné, je ústavný súd pritom viazaný návrhom na začatie konania (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

12. Z uvedeného v okolnostiach danej veci vyplýva, že sťažovateľom navrhovaný petit sťažnosti (pozri bod 3) nie je dostatočným podkladom na rozhodnutie ústavného súdu, pretože je neurčitý a nezrozumiteľný. V petite nie je uvedené, ktorý subjekt porušil jeho základné právo, a nie je uvedená konkretizácia konania, t. j. spisová značka konania.

13. V súvislosti s uvedeným nedostatkom (bod 12) ústavný súd pripomína, že tento nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na takýto postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom, pričom z doterajšej rozhodovacej činnosti ústavného súdu jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (napr. IV. ÚS 77/08, I. ÚS 368/2010, III. ÚS 357/2010, II. ÚS 309/2010, I. ÚS 162/2010, IV. ÚS 234/2010, III. ÚS 206/2010, IV. ÚS 159/2010, IV. ÚS 213/2010, IV. ÚS 134/2010).

14. Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný pri výkone advokácie dôsledne využívať všetky právne prostriedky a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom. Aj v tomto ohľade naďalej zostáva v platnosti zásada „vigilantibus iura scripta sunt“, t. j. bdelym patrí právo, a to o to zvlášť, ak ide o osoby práva znalé (napr. advokáta).

15. Ústavný súd v súvislosti s namietanými priet'ahmi v konaní okresného súdu poukazuje tiež na skutočnosť, že okresný súd nebol celkom nečinný vo veci a predseda okresného súdu v odpovedi sp. zn. Spr 1/13 z 28. januára 2013 sťažovateľovi na jeho sťažnosť uznal priet'ahy v konaní vyvolané stratou pôvodného archivovaného dedičského spisu sp. zn. D 1417/84 a prijal k tomu aj konkrétne opatrenia na ich odstránenie, ktoré pre tento čas pokladá ústavný súd za dostatočné. Ústavný súd poukazuje ďalej na skutočnosť, že

„ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe nemusí ešte zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru“ (I. ÚS 42/01, III. ÚS 91/04). Nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy [čl. 6 ods. 1 dohovoru (napr. I. ÚS 46/01, II. ÚS 57/01, I. ÚS 92/03)].

16. Aj keď postup okresného súdu nebol celkom bez priet'ahov, ich intenzita zatiaľ nedosiahla úroveň, ktorá by mohla znamenať porušenie základného práva s'ťažovateľa na prerokovanie jeho veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a nevylučuje definitívne možnosť prejednávania predmetnej veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (III. ÚS 24/04, III. ÚS 67/04).

17. Až pokračujúca nečinnosť okresného súdu by eventuálne mohla spôsobiť porušenie základného práva s'ťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, čo však ústavný súd v súčasnom období nemôže posúdiť.

18. Na základe uvedeného a vzhľadom na doterajšiu dĺžku súdneho konania (necelých 24 mesiacov do času podania ústavnej s'ťažnosti, pozn.) ústavný súd s'ťažnosť proti postupu okresnému súdu v konaní sp. zn. 24 D/522/2011 odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj ako zjavne neopodstatnenú.

19. Vzhľadom na to, že s'ťažnosť bola odmietnutá ako celok, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami s'ťažovateľa na rozhodnutie ústavného súdu.

20. Ústavný súd v závere pripomína, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby po splnení všetkých zákonom predpísaných náležitostí s'ťažovateľ v tejto veci v prípade zotrvania na stanovisku, že postupom okresného súdu v nej dochádza k zbytočným priet'ahom, predložil ústavnému súdu novú s'ťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. marca 2014